

Brusel 14. února 2020
(OR. en)

5767/20

COMPET 42
IND 15
MI 36

POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: *Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost konajícího se ve dnech 27. a 28. února 2020*
Zelená dohoda pro Evropu – přechod na klimaticky neutrální a oběhový průmysl EU
prezentace Komise
politická rozprava

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví na téma „Zelená dohoda pro Evropu – přechod na klimaticky neutrální a oběhový průmysl EU“ pro účely politické rozpravy na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 27. února 2020.

Rada pro konkurenceschopnost, 27. února 2020

Zelená dohoda pro Evropu – přechod na klimaticky neutrální a oběhový průmysl EU

Podkladový dokument předsednictví pro účely výměny názorů

Zelená dohoda pro Evropu, kterou Komise zveřejnila dne 11. prosince 2019, stanoví, jak učinit z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent a zároveň posílit hospodářství, zlepšit zdraví a kvalitu života obyvatel, pečovat o přírodu a nikoho neopomenout.

Dne 12. prosince 2019 potvrdila Evropská rada cíl dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální EU, vzala na vědomí sdělení o Zelené dohodě a vyzvala Radu, aby v souladu s takto potvrzeným cílem pro rok 2050 pokročila v práci. Evropská rada zdůraznila, že k opatřením v oblasti klimatu bude výrazně přispívat příští víceletý finanční rámec.

Evropská rada dále zdůraznila, že veškeré příslušné právní předpisy a politiky EU musejí být v souladu s plněním cíle dosáhnout klimatické neutrality a přispívat k němu při současném respektování rovných podmínek.

Evropská zelená dohoda stanoví plán zahrnující politiky a opatření k tomu, aby byly napříč všemi odvětvími provedeny změny, které potřebujeme k dosažení této transformace. Řada z nich bude provedena v prvním roce funkčního období Komise a bude tvořit hlavní část pracovního programu Komise na rok 2020.

Komise oznámila, želepší způsob, jakým pokyny pro zlepšování právní úpravy a podpůrné nástroje řeší otázky udržitelnosti a inovací. Cílem je zajistit, aby všechny iniciativy v rámci Zelené dohody dosáhly svých cílů co nejúčinnějším a nejméně zatěžujícím způsobem a aby veškeré další iniciativy EU dostály ekologickému mottu „neškodit“.

Chorvatské předsednictví je připraveno usnadnit jednání v Radě o všech návrzích v této souvislosti.

Aktivizace průmyslu pro čisté oběhové hospodářství

Evropský průmysl hraje v budoucnosti Evropy ústřední úlohu jakožto významný zdroj udržitelného a inkluzivního hospodářského růstu. Silná průmyslová základna je základem naší konkurenceschopnosti a prosperity. Bez moderního průmyslu nebude možné přeměnit společnost tak, aby směřovala k udržitelné, klimaticky neutrální a digitální budoucnosti.

Jak je uvedeno v Zelené dohodě pro Evropu, dosažení klimaticky neutrálního oběhového hospodářství vyžaduje plnou mobilizaci průmyslu. K transformaci určitého průmyslového odvětví a všech souvisejících hodnotových řetězců je třeba 25 let – tedy doba jedné generace. Tato transformace musí Evropu přeměnit z lineárního hospodářství na oběhové, tj. z hospodářství, v němž se „bere – vyrábí – prodává – vyhazuje“ na hospodářství, v němž se opravuje, opětovně používá, repasuje, a pouze tehdy, když byly tyto možnosti vyčerpány, recykluje a zdroje se vrací zpět do výroby. Je nutné v příštích pěti letech přijímat rozhodnutí a opatření, abychom byli v roce 2050 připraveni.

Nové obchodní modely, které umožňují digitalizace, jsou naléhavě zapotřebí k posílení oběhového aspektu a k podpoře dematerializace našeho hospodářství, aby se Evropa stala méně závislou na primárních surovinách.

Tento přechod představuje příležitost k rozšíření udržitelné ekonomické činnosti vedoucí k vytváření pracovních míst. Na globálních trzích existuje významný potenciál pro nízkoemisní technologie, udržitelné produkty a služby. Také oběhové hospodářství má velký potenciál pro nové aktivity a pracovní místa. Transformace je však příliš pomalá a nerovnoměrná.

Dokud však mnoho mezinárodních partnerů nebude mít stejné ambice v oblasti klimatu jako EU, která své ambice zvyšuje, hrozí zároveň riziko úniku uhlíku. K tomu by došlo buď přesunem výroby z EU do jiných zemí s nižšími ambicemi v oblasti snižování emisí, nebo tím, že by produkty z EU byly nahrazeny uhlíkově náročnějším dovozem. Pokud by se toto riziko naplnilo, nedošlo by k žádnému snížení celosvětových emisí. Komise proto uvažuje o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích pro vybraná odvětví (s případným předložením návrhu v roce 2021).

V březnu 2020 přijme Komise průmyslovou strategii EU. Ta by měla řešit dvojí výzvu, kterou představuje ekologická a digitální transformace, a měla by se zabývat všemi příslušnými oblastmi politik. Evropa musí využít potenciálu digitální transformace, jež je klíčovým faktorem umožňujícím dosažení cílů Zelené dohody. Silnější oběhové průmyslové hodnotové řetězce jsou klíčové pro ekologický a udržitelný průmysl EU a poskytují EU konkurenční výhody jako první krok na cestě k uhlíkové neutralitě. Správa a řízení společností by se měly změnit, neboť mnoho podniků se zaměřuje na krátkodobou finanční návratnost více než na jejich dlouhodobější rozvoj a udržitelnost. Zásadní význam má podpora nových forem spolupráce s průmyslem a investic do strategických hodnotových řetězců. Posilování evropských hodnotových řetězců je důležité v globálním kontextu k posílení konkurenceschopnosti průmyslu a strategické autonomie. Projekty společného evropského zájmu jsou jedním z významných nástrojů na podporu strategických hodnotových řetězců na úrovni EU, ale neměly by být jediným.

Energeticky náročná průmyslová odvětví, například ocelářství či výroba chemických produktů a cementu, jsou pro evropskou ekonomiku nepostradatelná, jelikož dodávají vstupy pro klíčové hodnotové řetězce. Dekarbonizace a modernizace těchto odvětví má zásadní význam. Doporučení, která zveřejnila skupina na vysoké úrovni pro energeticky náročná průmyslová odvětví, ukazují, že zástupci průmyslu jsou odhodláni těchto cílů dosáhnout¹. Nastiňují opatření, která by mohla poskytnout správné tržní signály pro přilákání nových investic v Evropě, pomoci společnostem zavést nákladově efektivní strategie pro dosažení klimatické neutrality a využít nové obchodní příležitosti v Evropě a v zahraničí. Tato doporučení se rovněž zaměřují na nutnost zajištění spravedlivého přechodu a zohledňují potřebu vybavit pracovníky novými dovednostmi a pomoci komunitám závislým na těchto odvětvích přechod zvládnout. Zajištění dodávek udržitelných surovin nezbytných pro čisté a digitální technologie je rovněž strategicky nutné k realizaci Zelené dohody.

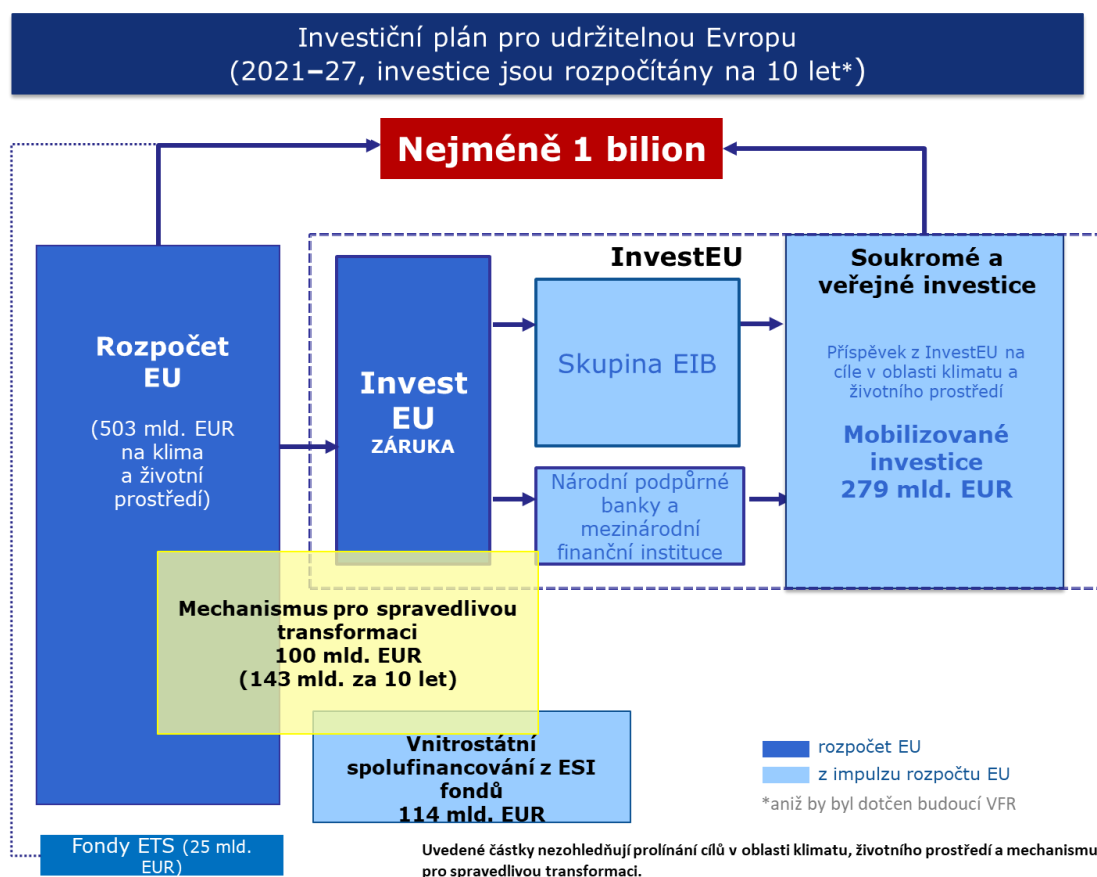
---

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_19_6353

Společně s touto průmyslovou strategií pomůže nový akční plán pro oběhové hospodářství zmodernizovat hospodářství EU a využít příležitostí, které oběhové hospodářství nabízí na domácí půdě i na globální úrovni. Hlavním cílem tohoto nového rámce politiky bude stimulovat rozvoj vedoucích trhů s klimaticky neutrálními a oběhovými produkty, a to v EU i mimo ni, jakož i přeorientovat evropské hospodářství směrem k maximalizaci zachování hodnoty a minimalizaci využívání primárních zdrojů. Akční plán bude zahrnovat politiku „udržitelných výrobků“, která zajistí, aby výrobky byly navrženy pro udržitelnost a oběhovost a pro snížení environmentálních a sociálních dopadů během jejich životního cyklu na základě srovnatelných a ověřitelných údajů. Tato politika bude upřednostňovat snížení spotřeby materiálů a jejich opětovné využití oproti jejich recyklaci. Bude podporovat nové obchodní modely a stanoví minimální požadavky, aby se produktům škodlivým pro životní prostředí zabránilo v přístupu na trh EU. Posílí se tak rozšířená odpovědnost výrobce.

Přechod k udržitelnému a klimaticky neutrálnímu hospodářství bude v celé Evropě vyžadovat značné investice a silnou politickou odezvu na všech úrovních. Odhaduje se, že dosažení současných cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030 bude vyžadovat dodatečné roční investice ve výši 260 miliard EUR, což představuje přibližně 1,5 % HDP roku 2018. Tyto investice budou vyžadovat mobilizaci veřejného a soukromého sektoru. Dne 14. ledna představila Komise investiční plán Zelené dohody pro Evropu, který má pomoci tyto potřeby investic pokrýt (obrázek 1). Nejméně 25 % dlouhodobého rozpočtu EU by mělo být věnováno na opatření v oblasti klimatu a další podporu poskytne Evropská investiční banka – klimatická banka Evropy. Aby soukromý sektor přispěl k financování ekologické transformace, předloží Komise v roce 2020 obnovenou strategii pro udržitelné financování.

Graf 1 Prvky financování v rámci investičního plánu pro udržitelnou Evropu

Digitální technologie jsou rozhodujícím faktorem pro dosažení cílů udržitelného rozvoje stanovených v Zelené dohodě v mnoha různých odvětvích. Komise zamýšlí prozkoumat opatření s cílem zajistit, aby digitální technologie, například umělá inteligence, 5G, technologie blockchain, cloud a edge computing a internet věcí mohly urychlit a maximalizovat dopad politik při řešení změny klimatu, oběhového hospodářství a ochrany životního prostředí. Tyto technologie mohou urychlit integraci elektřiny z obnovitelných zdrojů na evropských trzích s energií a přimět zákazníky, aby šetřili energií. Digitalizace rovněž přináší nové příležitosti pro dálkové monitorování znečištění ovzduší a vody nebo pro monitorování a optimalizaci využívání energie a přírodních zdrojů. Evropa zároveň potřebuje digitální odvětví, jehož ústředním prvkem je udržitelnost. V tomto ohledu obsahuje nově přijatá digitální strategie opatření ke zlepšení energetické účinnosti samotného digitálního odvětví a jeho výkonnosti z hlediska oběhového hospodářství, a to od širokopásmových sítí po datová centra. Kromě toho se Komise v rámci výše uvedeného akčního plánu pro oběhové hospodářství plánuje zaměřit zvláště na oblast elektroniky, kde bude řešit naléhavé nedostatky elektronických zařízení z hlediska oběhového hospodářství.

V této souvislosti se ministři pro konkurenceschopnost vyzývají, aby projednali klíčové prvky navrhované Zelené dohody pro Evropu a vyměnili si názory na tyto otázky:

1. Jak by měly unijní a vnitrostátní politiky podporovat přispění průmyslu k dosažení cíle klimatické neutrality v roce 2050? Jsou zapotřebí specifické politiky a opatření pro klíčová průmyslová odvětví, pokud jde o dosažení klimatické neutrality a ostatních cílů Zelené dohody?
2. Do jaké míry jsou doporučení, která vydala skupina na vysoké úrovni pro energeticky náročná odvětví, v souladu s odpověďmi na otázky (1) a (2)? Jaké kroky a opatření je třeba přijmout na úrovni EU, aby se snížilo riziko úniku uhlíku?
3. Jak může digitalizace usnadnit a urychlit přechod k oběhovému hospodářství?
